Segítőszándék

Idős nénike topogott be tegnap a szerkesztőségbe. Jobb kezében nejlonszatyorba bújtatott ételhordót, bal kezében pedig fehér borítékot szorongatott. Az idős nénike egy nálánál idősebb nénike levelét hozta. Kérte, olvassam el, s tegyem azt, amit jónak látok. A négybe hajtott halovány zöld levélpapírból egy ezerforintos csúszott ki. Nem értettem. Aztán végigfutottam a géppel írt sorokat, s minden megvilágosodott. Az idősebb nénikét, a 91 éves nyugdíjas pedagógust az ünnepi lapszámunk első oldalán megjelent történet döbbentette meg, s úgy határozott: könnyít a szomorú és nehéz helyzeten. „A gyerekeknek, ha késve is, de mégis sikerüljön egy kis örömet szerezni, mellékelem az ezres párját, hogy a melegszívű nagymama terve megvalósuljon, és a kicsik mégis boldogok lehessenek." A pénzt természetesen visszajuttattam. Milyen furcsa ez a világ? Az önzetlen segítőkészséget már csak azoktól várhatjuk, akik maguk is segítségre szorulnak...

Sz. C. Sz.

Mambó magnó, Kékes tévé...

Vajay Rezső, s Terta magnója. ***(Fotó: Miskolczi Róbert)***

● **Tudósítónktól**

A tölcséres hangszóró 1920-ban kezdett recsegni, míg az ormótlan stúdiómikrofon a harmincas években közvetítette először a bemondó érces hangját. A Mambó magnó már a háború után üvöltötte a „Táskarádió", Antal Imre pedig a Kékes tévé képernyőjén vezette a „Halló fiúk, halló lányok" műsort – a tévékészülék egyébként 1962-ben a vadásztölténygyárban készült! Az 1956-os Orion rádiókészüléken nem leljük az állomáskeresőt, háromállású kapcsoló gondoskodott arról, hogy az állampolgárok csak a számukra engedélyezett állami adókat hallgathassák. Cinkosan hunyorgott azonban már akkor is a varázsszem, a kiállításra felügyelő Vajay Rezső megmutatja nekünk, hol kellett benyúlni szerszámmal a vasmagba, hogy kicsi hangolás után a Kossuth mellett néhány centivel felhangozzék az Amerika Hangja szignálja...

Megannyi készülék, megannyi emlék várja a látogatókat a Tantusz Művelődési Házban. Az Antenna Hungária rádió- és televíziótörténeti vándorkiállítása április 5-ig tekinthető meg, naponta 10-től 18 óráig.

Lomtalanítás

● **DM-információ**

A városgondnokság lomtalanítási akciót szervez április 4-6-a között. A háztartási hulladékokat a kirakott konténerekbe kell elhelyezni, ezek mellé pedig az összekötözött faágakat, külön pedig a fémhulladékot. A gyűjtőhelyek a következő utcasarkok: Kátay-Kismartoni, Kápolna-Rigó, Lajta-Rohonci, Kálvária tér-Boros, Rigó-Zoltán, Vasas Szent Péter-Bakay Nándor, Csemegi-Boros, Teréz-Pulz, Pozsonyi-Pulz. A hulladék elszállításáról a környezetgazdálkodási kht. gondoskodik.

Lehetnék-e pöttyös gekkó?

Április második van, nem elseje, vége a hülyülésnek. A nagy vicceken óriásiakat nevettünk. A sajtó is érti a tréfát, tegnap sok bolondos dolgot összehozott. Tanultunk a tavalyi elsejéből, amikor azt a hírt röppentették fel, hogy lecsapolják a Balatont, a medencét beültetik kukoricával, középen meg lesz műút. Sokan ki is akadtak rajta, elhitték, ami azt is mutatja, hogy sokan tényleg ennyire idiótának tartják az ország vezetését, illetve tudják, bármi megtörténhet, nem vagyunk biztonságban.

De az idén, tanulva a tavalyiakból, már nem dőlünk be. Csak nagyokat röhögünk a lapok elsejei tréfáin. Kezdjük azzal, hogy egy pacák jégvermében dinótojást talált, azt most keltetik a kutatók – tegyük mi hozzá – tyúkanyónak öltözve.

Itt már kezdünk belejönni a nevetésbe, folytatjuk tovább. És máris foghatjuk a hasunkat: kétezerre 8 százalékos lesz az infláció. Még ilyen jó viccet, igazi fanyar magyar humor. Aztán meg: senki nem háborog az energiárak emelése ellen. Ha-ha-ha. És mi van ha háborog? Jobban fogy a levélpapír meg a borték. Aztán még: szankciókat foganatosítanak a borhamisítók ellen. Kész röhej. Nálunk már az számít borhamisítónak, aki szőlőből készíti a bort, mi több, ha már a bor kapcsán szőlőre gondol. Aztán: Tocsik Márta panaszt emel. Őrület, leverem a kávét a röhögéstől. De vajon melyik baditeremben emeli a panaszt? Gyerünk tovább: szabályozzák a pártok tévészereplését. Hi-hi-hi. De azokat, akik ezt szabályozzák, nem lehet szabályozni! Aztán Horn: az inflációt meghaladóan nőhetnek a bérek és a nyugdíjak. Bruhaha. Én meg pöttyös gekkó lehetnék, felteszem: ha...

– Pistike, mondj egy óhajtó mondatot!

– De kár, hogy nincs mindig április elseje a magyar sajtóban!

Podmaniczky Szilárd

● *Szeged: befogad, Pécs: támogat*

Ha van, miért nincs kisebbségi székház?

Az 1993-as kisebbségi törvény kísértetiesen hasonlít az '68-as jogszabályhoz. Ezért sokan már az új kisebbségi törvény születésekor attól tartottak, hogy a két jogszabály sorsa azonos lesz. Vagyis: az egész, úgy, ahogy van, írott malaszt marad. Tapasztalhatjuk, hogy kinyilatkoztatásokban nincs hiány, ha a kisebbségek ügye kerül elő. De a tényeket vizsgálva elégedettségre Szegeden sincs okunk.

● *A kisebbségi törvény nyújtotta lehetőségekből mi valósul meg a Tisza-parti városban?* – kérdeztük *dr. Tóth István* történészt, a szegedi szlovák kisebbségi önkormányzat és az itteni kisebbségi tanács soros elnökét.

– Pusztán annyit tudtunk elérni, hogy határozatokat hoz rólunk, illetve velünk kapcsolatosan a városi önkormányzat. De ezek végrehajtása eddig kudarcba fulladt.

● *Milyen a viszony a kisebbségi önkormányzatok és a szegedi között?*

– Társak vagyunk – szerintünk. Nem éretlen partnerek! Kisebbségként, de Európa más régióihoz kapcsolódva rendelkezünk olyan információkkal, amelyeket a város érdekében tudnánk mozgósítani! Például tavaly a szlovák kisebbségi önkormányzat 1,7 millió forint pályázati pénzt nyert, melyből Szeged számára is hasznos programokat – kiállításokat, konferenciákat, árubörzét – rendezett. De a kisebbségi önkormányzatok elhelyezésének megoldásához is jelentősen hozzájárultunk. Mert a szegedi szerb önkormányzat ugyan az egyházközség épületében kért és kapott helyet, de a helyiségek felújításhoz központi keretből 950 ezer forintot szerzett meg. A cigány kisebbségi önkormányzat a Csongrádi sugárút 63. szám alatt egy aránylag új iroda épület rendbe hozatalára 100 ezer forintot kapott. E központi kompenzációs keretből, lobbyzásunknak köszönhetően, a négy – a görög, a német, a szlovák és a román – kisebbségi önkormányzat Osztrovszky utcai székházának kialakításához 2 millió 238 ezer forintot hoztunk Szegedre.

● *Az összeg november óta a szegedi önkormányzat számláján pihen. Ám négy kisebbségi önkormányzatnak még sincs irodaháza.*

– Ez az épület is az önkormányzat tulajdonában marad, mi csak használjuk. Ezért logikus, hogy a város is áldozzon a ház kisebbségi célokra való átalakítása érdekében. Ugyanis az Osztrovszky utca 6. számú irodaépület felújítása 4-5 millióba kerül.

● *Szegeden hallottunk kisebbségbarát környezet kialakításáról mint elérendő célról, a közgyűlés meg elfogadta a cigányprogramot. Ezek milyen következményekkel jártak?*

– Semmilyenekkel! Mert hiányzik a politikai akarat! Amit máshol fél év alatt elintéznek, azt Szegeden harmadik éve húzzák. Más példák is igazolják: úgy nem lehet pályázatokat nyerni, hogy a város mindig csak grátisz pénzekre számít, áldozatot nem hoz! Mert látni kell: a központi kasszából csak az önerő felmutatásával, a helyi akarat kinyilvánításával lehet támogatást szerezni. Ráadásul ezeket az összegeket nem „táncikálós folklorizálásra" fordítjuk, hanem olyan dolgokra, melyekkel Szeged gyarapodik.

● *A megyei önkormányzat fogékony-e a kisebbségek gondjaira?*

– A megyei önkormányzat kisebbségekhez való viszonya valamivel jobb a szegedinél. Például köztünk és a területi önkormányzat között a kisebbségi ombudsman közvetített, s ennek köszönhetően sikerült annyit elérni, hogy a megyei nemzetiségi báziskönyvtár fenntartását 1998 elejétől átveheti a szegedi kisebbségi tanács.

● *Befogadó város – mondták elismerően az előző évszázad Szegedjéről.*

– Most például a szerbek, a románok vagy a szlovákok önkormányzatot alakítva sem értek el többet Szegeden, mint például a civil szervezetekben tevékenykedő lengyelek. Szeged viszonyulásának érzékeltetésére *nézzük meg Pécs példáját.* Ott 10-11 ezer kisebbségi él, s hogy jogait gyakorolhassa, a várostól a kisebbségi önkormányzatok 14 millió forintot, a kisebbségekhez kötődő civil szervezetek pedig 5 milliót kapnak. Ezzel szemben Szeged 5-6 ezer fős kisebbségének hat önkormányzata 1,8 millió forintot, a civil szervezetei pedig semmit sem kapnak a várostól. Szeged befogad, de reméljük nem úgy, mint a mocsár...

Újszászi Ilona

Ifjú kémikusok versenyeztek

● **Munkatársunktól**

Az általános iskolás kémikusok megyei versenyét a Koch Sándor Csongrád Megyei Ismeretterjesztő Társulat március 22-én rendezte meg. A Hevesy György kémiaversenyen a több mint 430 versenyző közül 51 hetedikes és 51 nyolcadik osztályos jutott a Csongrád megyei döntőbe.

Megyénk hetedik osztályos kémikusai közül e versenyen az első helyezett *Koreck Ferenc,* a szegedi Radnóti Miklós Gimnázium tanulója lett, felkészítő tanára: *Csányi Sándor.* A második díjat *Mészáros András,* a harmadikat *Gulyás László* mondhatja magáénak, mindketten a szentesi Koszta József Általános Iskola diákjai, tanáruk: *Balogh Terézia.* A nyolcadikosok közül a dobogó legfölső fokára *Késmárky Klára,* a szentesi Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola diákja állhatott, akinek versenyre való felkészülését *Dancsó János* tanár úr segítette. A második helyezett *Gyuris Márió,* a szegedi Béke Utcai Általános Iskola tanulója lett, tanára: *Melega Jánosné.* A harmadik pedig *Birgány Zsolt,* a szentesi Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskolából, tanára: *Dancsó János.* A megyei vetélkedő mindkét korosztályában az első tíz helyzett dolgozatát az országos verseny zsűrije is minősíti. A legsikeresebb kémikusok május végén Pécsett, az országos döntőben mérik össze tudásukat.

● *Fizethetnek a feketefuvarosok*

Hadüzenet a szemetelőknek

Betelt a pohár – a Szegedi Környezetgazdálkodási Kht. hadat üzent az illegális szemetelőknek. A köztisztaságért felelős cég tavaly ősszel megbízott egy őrző-védő kft.-t, melynek munkatársai lefényképezték a „feketefuvarosok" tevékenységét. A történet első fejezete a napokban ért véget: nyolc elkövető megkapta méltó büntetését, összesen 156 ezer forint pénzbírságot kell fizetniük.

Lakossági háztartási szeméthez ritkán kell teherautó... ***(Fotó: Gyenes Kálmán)***

Évek óta komoly gondot jelentenek az illegális szemetelők a Környezetgazdálkodási Kht.-nek. Az ideiglenes szemétlerakókra hivatalosan csak lakossági háztartási hulladékot lehet kiszállítani. Közületek, vállalkozások és cégek szemetét, vagyis az „ipari hulladékot" a Sándorfalvi úti központi szeméttelepre kell vinni. A fizetni valók miatt azonban több magánfuvarozó elkerüli a központi lerakót, s az éj leple alatt az ideiglenes telepekre csempészi rakományát – óriási környezeti kárt okozva ezzel.

Régóta szerette volna megszüntetni az áldatlan állapotot a Szegedi Környezetgazdálkodási kht., ám sem a rendőrség, sem a Városgondnokság közterületfelügyelete nem segített a feladat megoldásában. Végül a közhasznú társaság felfogadott egy őrző-védő kft.-t, melynek munkatársai többször is tetten érték az éjszakai feketefuvarosokat, s fényképezőgéppel örökítették meg dicstelen tettüket. Nem ment ez persze minden alkalommal simán, hiszen volt, aki szökni próbált, s olyan is akadt, aki megpróbált szembeszállni az erős emberekkel. Az akció eredményességét jelzi, hogy több mint 50 gépkocsi rendszáma került a gyűjteménybe.

A társaság ezek után környezetkárosítás bűntette miatt tett feljelentést a Szegedi Rendőrkapitányságon, ám a hatóság megtagadta a nyomozást, mert nem ítélte jelentős mértékűnek a szennyezést. A büntetőjogi értelemben vett nyomozás így elmaradt, de a rendszámok alapján fény derült az elkövetők személyére és így a polgármesteri hivatal általános igazgatási irodája szabálysértési eljárást indíthatott ellenük. Az első nyolc elkövető már meg is kapta méltó büntetését, összesen 156 ezer forintot kell fizetniük.

– Keveselljük az összeget, ez ugyanis arra sem elegendő, hogy a lerakott hulladékot újra felpakoljuk és a lerakótelepre szállítsuk. Nem beszélve arról, hogy a befolyt összeget nem is lehet közvetlenül erre a célra felhasználni – mondja az ítéletet követően Szabó Ferenc, a Környezetgazdálkodási Kht. igazgatója. – Svájcban hasonló esetben, a büntetés mellett, a szennyezőt kötelezik az eredeti állapot helyreállítására, vagyis a lerakott szemét összeszedésére és elszállítására.

A közhasznú társaság szeretné elérni, hogy az illegális szemetelők fuvarozási engedélyét vonják vissza, vagy legalább azt tiltsa meg az önkormányzat, hogy a továbbiakban a városban hulladékszállítást üzletszerűen végezzenek. Mindenesetre folytatják a megfigyeléseket és az a vállalkozó, aki nem az előírásoknak megfelelően, a kijelölt központi lerakóhelyen – a Sándorfalvi úti telepen – helyezi el a hulladékot, számíthat rá, hogy róla bármikor készülhet fénykép. A fotó pedig igen sokba kerül, hiszen átlagosan 20 ezer forint a pénzbírság, amely ismétlődés esetén újra kiszabható és mértéke 30 ezer forintig emelkedhet.

T. V.